

7. januar 2010

Kære deltagere i fothistorisk forelæsningsrække 2009 i Kort- og Billedafdelingen, Det Kongelige Bibliotek

Tak for sidst og Godt Nytår.

Jeg har tidligere forhåndsannonceret en ny fothistorisk forelæsningsrække på Det Kongelige Bibliotek i foråret 2010 under overskriften *Hvem gemmer tårernes historie? De fotografiske arkivers demokratiske potentiale*. Her kommer **tips om nye links** m.m.

Den nye forelæsningsrække afholdes i samarbejde med Kort- og Billedafdelingen, Det Kongelige Bibliotek og Folkeuniversitetet i København. Forelæserne i den kommende forelæsningsrække er henholdsvis tilknyttet Nordisk Fothistorisk Forskningsnetværk/ Nordforsk, Kort- og Billedafdelingen på Det Kongelige Bibliotek og Rigsarkivet. Arrangør Anja Tollan har ansvar for tilrettelæggelse af forelæsningsrækken i samarbejde med medarbejderne i Kort- og Billedafdelingen (KOB) og Folkeuniversitetet i København.

Det er muligt at tilmelde sig forelæsningsrækken via Folkeuniversitetets hjemmeside og I opfordres til at vidersende linket til interesserede i jeres respektive netværk.

Indhold:

1. Tre (3) vigtige links
2. Fothistorisk forelæsningsrække 2010
3. Fothistorisk forelæsningsrække 2009

Tre (3)vigtige links:

Det første er til KB, hvor der er en præsentation af forelæsningsrækken 2010 med fotografier:

<http://www.kb.dk/da/kb/nb/kob/forelaesningsraekke2010jan.html>

Og næste er et link til Folkeuniversitetets hjemmeside/præsentation af forelæsningsrækken og tilmelding:

<http://www.fukbh.dk/default.aspx?pagetype=8&HoldNr=1050>

Og sidste er et link til Kort- og Billedafdelingens (KOB) nyhedsbrev, hvor forelæsningsrækken er præsenteret under overskriften **Dialogrække forår 2010. (I kan tilmelde jer nyhedsbrevet nederst på websiden)**

<http://www.kb.dk/da/kb/nb/kob/nyhedsbrevnov09.html>

Fothistorisk forelæsningsrække 2010

Hvem gemmer tårernes historie? De fotografiske arkivers demokratiske potentiale

Fothistorisk dialogrække i samarbejde med Kort- og Billedafdelingen, Det Kongelige Bibliotek og Folkeuniversitetet i København

Arrangør: Anja Tollan, Fothistoriker og dokumentarfotograf, cand. mag. og exam. art.

Den franske kultur- og fototeoretiker Roland Barthes stillede i 1978 spørgsmålet: "Who will record the history of tears?" Begrebet Tårernes historie henviser til majoritets- og minoritetskulturers tab af kultur, historie og

identitet. Det peger på fraværet af personlige objekter i arkiverne, objekter, der er del af centrale fortællinger, men som ikke har været tilskrevet kulturel eller kunstnerisk værdi eller blevet integreret som del af en fælles kulturarv.

I dag søges nogle af disse historier fortalt. Det sker dels i kunstværker og i "kreative arkivisters" private iscenesættelser af livshistorisk materiale. Og det sker i professionelle historikere og kulturforskeres arbejde med at fortælle nye historier eller berige de allerede fortalte.

I Kort- og Billedafdelingens dialogrække vil forskere, forfattere, udstillingsarrangører og kunstnere i dialog med arkivet og deltagerne – og med fokus på det fotografiske medie - reflektere over arkivets og det fotografiske medies muligheder for at bidrage til kollektiv historiefortælling, individuel erindringsrejse og identitetsetablering. Der er inkluderet et særarrangement/ workshop med henblik på analyse af deltagerens egne medbragte fotografier, anvendt i albums, slægtsforskning, biografier og livshistoriske fortællinger.

Onsdag, den 24. marts 2010:

Klokken 19.00-21.00

Sted.: Læsesalen, Kort- og Billedafdelingen, Det Kongelige Bibliotek/ Den Sorte Diamant

1. Den demokratiske medborger. De fravalgte - og fotografiet

Fotohistoriker, cand.mag. og exam.art. i Moderne Kultur og Kultursociologi, Anja Tollan, i dialog med Tim Knudsen, professor v. Institut for Statskundskab, Københavns Universitet

Hvad rummer datidens fotografiske billedarkiver af billeder over borgere, som et folkestyre under udvikling i første omgang ekskluderede fra aktivt medborgerskab? Med udgangspunkt i dansk demokratihistorie fra enevælde til folkestyre og fra folkestyre til markedsdemokrati rettes blikket først mod de velkendte visuelle fremstillinger af forfatningskampen i 1880'erne og dens (aner)kendte aktører. Herefter rettes opmærksomheden mod det fotografiske arkiv over de (u)kendte, berygtede og fravalgte. Hvordan blev datidens (paradoksale?) ønske om "at danne et fotografi af nationen i dens nuværende skikkelse lige fra det laveste folkeliv til blomsten af samfundet" realiseret? Blev fotografiet et subjektivt redskab i kampen for eller mod opnåelse af politisk, socialt og kulturelt medborgerskab? Der vises historiske og aktuelle eksempler på fotografiske billeder, som peger på det fotografiske medies potentiale som spejl for selvrefleksivitet og identitetsetablering.

Onsdag, den 7. april 2010:

Klokken 19.00-21.00

Sted.: Læsesalen, Kort- og Billedafdelingen, Det Kongelige Bibliotek/ Den Sorte Diamant

2. Danske efterkommere fra de Vestindiske øer i digitalt arkiv

Historiker og chefkonsulent i Rigsarkivet Poul Olsen i dialog med danske efterkommere fra de Vestindiske øer.

Historiker i Rigsarkivet Poul Olsen præsenterer en international hjemmeside med verdens største digitale samling af data om slavegjorte afrikanere. I tæt dialog med danske og amerikanske efterkommere fra de Vestindiske øer har Rigsarkivet systematisk indtastet og digitaliseret samtlige oplysninger fra Rigsarkivets godt 1.500 hyldemeter kirkebøger, slavelister, folketællinger, vaccinationslister, skattelister og skoleprotokoller fra datidens St. Croix. Interessen for hjemmesiden har været overvældende, især blandt efterkommere til slavegjorte dansk-afrikanere. Her er mulighed for at diskutere forholdet mellem myte og fakta, men også rigsarkivets rolle som aktør i historieskrivningen og dialogen i det demokratiske samfund.

Onsdag, den 21. april 2010:

Klokken 19.00-21.00

Sted.: Læsesalen, Kort- og Billedafdelingen, Det Kongelige Bibliotek/ Den Sorte Diamant

3. Hverdagsliv, kunst og demokrati

Lektor, ph.d. Mette Sandbye, Institut for Kunst- og Kulturvidenskab, Københavns Universitet i dialog med billedkunstner og filmskaber Jytte Rex

Var der - og er der stadigvæk - et demokratisk potentiale i avantgardekunstens fokus på hverdagslivet? Hvilken sammenhæng har denne form for kunst med borgernes egen livshistorie fortalt i amatør fotografi og private albums? Har kunstneren en særlig rolle i forhold til skabelsen af den demokratiske borger? Det er nogle af de spørgsmål, som billedkunstneren og filmskaber Jytte Rex vil diskutere med lektor, ph.d. Mette Sandbye. Arbejdet med fotografiet står centralt i REXs billedkunstneriske, filmiske og litterære værker. I værkerne tematiseres et materielt og imaginært arkiv, hvor private billeder og massemediebilleder er integrerede som billeder, der er med til på afgørende vis at forme identitet, erindring og forestillingsverdener.

Onsdag, den 5. maj 2010:

Klokken 19.00-21.00

Sted.: Læsesalen, Kort- og Billedafdelingen, Det Kongelige Bibliotek/ Den Sorte Diamant

4. Hvem gemmer tårens historie?

Kunst- og fotohistoriker, ph.d. og post.doc. v. Statens Museum for Kunst, Louise Wolthers, og kurator og kultur projektleder MA og Master of Research, Jane Rowley, i dialog om udstillingsprojektet "Lost and found. Queering the Archive", Kunsthallen Nikolaj, 2009 og Bildmuseet Umeå 2010.

Lost and Found: Queering the Archive er en udstilling med 13 internationale kunstnere, der fra et kønskritisk eller queer perspektiv udforsker de erindringer og erfaringer, som sjældent huskes i de officielle historiske arkiver. Udstillingen hedder Lost and Found, fordi 'lost and found offices', hittegods kontorer, er steder for det glemte, det forladte og bortkastede. Og dermed en metafor for alle de 'andre' historier, som potentielt udfordrer flertallets forestillinger om fortiden og de traditionelle måder at skrive historie på. Udstillingens kuratorer giver et indblik i tankerne bag udstillingen og diskuterer dens bidrag til historieskrivningen. Der vises både billeder og videoklip fra udstillingen.

Onsdag, den 19. maj 2010:

Klokken 19.00-21.00

Sted.: Læsesalen, Kort- og Billedafdelingen, Det Kongelige Bibliotek/ Den Sorte Diamant

5. Den nærværende historie

Forskningsbibliotekar, ph.d., Mette Kia Krabbe Meyer, Kort- og Billedafdelingen, Det Kongelige Bibliotek i dialog med historiker og forfatter Søren Mørch

Socialhistorien satte i 1970'erne fokus på hverdagen og den personlige historie, men siden er genren af mange blevet afskrevet som enten useriøs eller for begrænset i sit perspektiv. Der stilles her spørgsmål om, om mikrohistorien er makrohistoriens modsætning, og der diskuteres forskellige muligheder for at kombinere en fortælling om det nære liv med historien om statens eller verdenssamfundets udvikling. I den forbindelse diskuteres det potentiale, som fotografier i nationale og lokale arkiver har, og de forskellige formidlingsformer, de kan indgå i.

Onsdag, den 26. maj 2010:

Klokken 19.00-21.00

Sted.: Læsesalen, Kort- og Billedafdelingen, Det Kongelige Bibliotek/ Den Sorte Diamant

6. Arkivbesøg og workshop

Besøg i Kort- og Billedafdelingens arkiv. Workshop med udgangspunkt i deltagernes egne fotografier.

Forelæsningsrækken afsluttes med et særarrangement 26. maj 2010. Det får karakter af en workshop med henblik på analyse af deltagernes egne medbragte fotografier, anvendt i artikler, på websites, i analoge og digitale albums, slægtsforskning, biografier og livshistoriske fortællinger. Sideløbende tilbydes rundvisning i arkivet. Anja Tollan og Mette Kia Krabbe Meyer udarbejder et koncept for arrangementet med udgangspunkt i de diskussioner og interesser, der er blevet artikulert under forelæsningsrækkens gang. Flere af forelæserne og dialoggæsterne vil medvirke i særarrangementet, som workshopledere/samtalepartnere. Sæt venligst et kryds i kalenderen !

Fotohistorisk forelæsningsrække 2009

KOB har nyligt afsluttet en forelæsningsrække under overskriften *Fotohistorisk forskning — detektiviske nedslag i Billedsamlingen på Det Kongelige Bibliotek*. I har alle modtaget 5 resuméer fra denne forelæsningsrække og har her mulighed for at (gen)danne jer et indtryk af konceptet..

Læs mere: <http://www.kb.dk/da/kb/nb/kob/forelaesningsraekke09.html>

Arrangør

Fotohistoriker og dokumentarfotograf Anja Tollan har i samarbejde med Kort- og Billedafdelingen, Det Kongelige Bibliotek og Folkeuniversitetet i København sat dialog mellem forskere, arkivarer, samtidens aktører og publikum i centrum. Jeg arbejder med udvikling af ideer til nye former for historisk formidling med udgangspunkt i det fotografiske medie og i museet/ biblioteket som moderne videnscentre og er p.t. ved at forberede en ph.d.-ansøgning med arbejdstitlen *De Fravalgte og Fotografiet - visualitet, identitet og demokrati - nye muligheder for borgerens iscenesættelse 1845 – 1915*.

Er cand.mag. i Moderne Kultur og Kulturformidling ved Institut for Kunst- og Kulturvidenskab og exam.art. i Kultursociologi ved Københavns Universitet. Dimmitteret 2008. Uddannet i dokumentar- og reportagefotografi ved Nordens Fotoskola i Stockholm, 1985 – 88. Op gennem 90'erne har jeg været aktiv som fotograf, dokumentarist og billedkunstner og bidraget til diskussioner og netværk blandt kvindelige fotografer i Norden, arrangeret symposier og udstillinger, forelæsningsrækker, workshops og bidraget til diskussioner af det fotografiske medie som historisk kilde, i samtidsskildring og som kunstart.

Venlig hilsen og på vegne af

Kort- og Billedafdelingen, Det Kongelige Bibliotek & Folkeuniversitetet i København

Anja Tollan
H. C. Ørsteds Vej 11A, 3 th
1879 Frederiksberg C
Telefoner: 33 22 96 88/ 26 95 73 83
Email: anja.tollan@mail.dk